BUDAPESTI ÜGYÉSZSÉG
1921 APR 18
ATVETTE
EGYETEMI KÖNYVTÁR FOLYÓIRATOK SZEGED

MOZI HÉT

Május 2-a jelenik meg

A VAMPIROK

Egy ujságiró kalandjai négy részben

A főszerepekben:

MARCEL LEVESQUE (Cocantin)
ED. MATHÉ (Roger) MUSIDORA k. a.
(Diana Monti) és NAPIERKOWSKA k. a.

Gaumont

Gaumont

Budapest, 1921 hó 18 n.
kir. ügyész

LÉON GAUMONT
mozgófénykép és vetitőgépgyár
Budapest, VIII. ker.,
Rökk Szilárd-u. 20.
Telefon: József 1—01 és József 35—01.

VII. évfolyam. 16. szám.
1921. április 17.

Megjelenik minden vasárnap.

A tavaszi évad kimagasló eseménye lesz legközelebb megjelenő két hatalmas slágerfilmünk

Álarcos szerelem

Kalandortörténet 6 felvonásban

A szerencse ura

Montecarloi történet 5 felvonásban

Schwarzenberg és Tsa.
mozgófényképgyár és kereskedelmi részvénytársaság
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.
Telefon: József 21—56, József 20—57.
Sürgönycim: Kinoschwarz.

Mozihét | VII. évfolyam. 16. szám | Mozihét

MOZIHÉT
KINO-WOCHE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 200 K
FÉL ÉVRE 130 K
NEGYEDÉVRE 75 K
EGYES SZÁM 6 K
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DÖTS GÉZA

SZERKESZTŐ: VÁRNAI ISTVÁN

HELYETTES SZERKESZTŐ: VÁCZI DEZSŐ

Budapest, 1921. évi április 17.

SZERKESZTŐSÉG: V., PANNONIA-U. 9 TELEFON: 51—01
KIADÓHIVATAL: V., CSÁKY-UTCA 12 TELEFON: 13—18

Mai számunk 32 oldal terjedelmű

Ügyeljen a Radius-slágerekre!

A napisajtó a mi ügyünkért

Egyik nap ugy, mint a másik, cikkek jelennek meg a napilapokban, amelyek a rendelet kiadásának első percében meglátták annak hallatlan igazságtalanságait és rámutattak jogfosztó szellemére. A sajtó készséggel, önszántából állt a mi ügyünk szolgálatába s a lapok hasábjain állandó szerep jut már hetek óta az ominózus mozirendeletnek.

Alább két ujság cikkét közöljük egész terjedelmében. Mindkettő vezetőhelyén foglalkozott Tomcsányi volt belügyminiszter elhamarkodott rendeletével, amely ellen bátor szóval, okos jogfejtéssel száll sikra.

A *Magyarország* e hó 10-iki számában igy ir:

**Tomcsányi ideiglenes és az ideiglenességén tul is lemondott belügyminiszter ma — főkapitányi uton — sürgősen kikézbesitette az uj mozirendeletet. Ez ellen a rekviráló kormányintézkedés ellen tiltakozott eddig a szakkörök fóruma, a sajtó, a kereskedelmi kamara és az érdekelt külföldi tőke. Halasztást, reviziót igért a pénzügyminiszter is, sőt maga Tomcsányi is tett olyan kijelentéseket, hogy a rendelkezés sulyos konzekvenciái őt meggondolásra késztetik, változtatások irányában engedékenyebbé teszik. *Változtatott is a rendelkezésen. Az utolsó pillanatban hozzácsapott az eddig rekvirált mozikhoz még egyet és mint lemondott és ideiglenes belügyminiszter egy expressz-gesztussal kézbesittette az aktákat.*

Hiszen ha az adásban is olyan gyorsak volnának, mint az elvevésben! **A miniszteri intézkedés sulyosan, éles kiméletlenséggel** *nyul bele a magántulajdon, a munka, a vállalkozás jogába.* **Virágzó, sokmilliós vállalatokat, munka, igyekvés, leleményesség, szorgalom és takarékosság eredményeit hivatalból** *egyszerűen átirnak másokra.* **És kikre? Kevés tiszteletreméltó kivétellel politikai egyesületekre, amelyek cégére mögött** *egy privilegizált üzleti vállalkozás, az Angol-Magyar Film R.-T. huzódik meg,* **illetve — nincs többé szüksége takaródzásra — pöffeszkedik. Ne hogy valaki azt higyje, hogy mi azért kifogásoljuk a mozik állami elidegenitését, mert azokat szerintünk retrográd és ártalmas egyesülések cégére iratták át. Éppen ugy tiltakoznánk az ellen, ha valaki jogos magántulajdonát nászajándékként átnyujtanák a Kisgazda- vagy a Függetlenségi vagy a Szociáldemokrata Pártnak.**

A jelszó az volt, hogy a rokkantakon akartak segiteni. **Ketrecbe való gazember, aki szót emel a legtragikusabb háboru rokkantjai ellen.** *De nekik csak — igérték a mozikat, a valóságban politikai ligáknak és rideg üzleti vállalatoknak utalták ki azokat.* **Egyébként maguk a rokkantak sem kérték a segitésnek ezt a módját, amely az eddigi koldusok számát csak szaporitja.** *A rokkantak nem vállalatok konfiskálását kérték,* **hanem azt, hogy a filmvállalatok — amire ezek készséggel hajlandók is voltak —** *üzemeik egy részében rokkantakat alkalmazzanak és bevételeik arányában rokkantadót fizessenek.*

Könnyelmü játék ez, amikor a rokkantak nevét felhasználva egyes vállalatokat régi gazdáiktól egyszerüen elkonfiskálnak, hogy másokat gazdagitsanak velük. *Kinek lesz itt bátorsága ezentul dolgozni, vállalatba kezdeni, amikor a magántulajdonnal igy lehet elbánni egyszerü kormányrendelkezéssel, magát a törvényhozó nemzetgyülést is megkerülve.* **Csinos kis darutánc, csábdal ez a külföldi tőke számára is, amelyet ma jobban, mint valaha kellene érdekelni Árva-Magyarországon. Ne méltóztassék gazdasági javulásról beszélni, amig ilyesmi lehetséges, amig pillanatok alatt semmisitik meg esztendők munkáját.** *Életveszélyes precedens ez, amely ellen össze kell fognia minden komolyan dolgozó és gondolkozó magyar embernek.*

Az Ujság április 12-iki számában a következőket irja:

A moziügy kritikus stádiumba jutott. Az állam — a belügyminiszter ur alatt államot kell érteni — kinevezte az uj tulajdonosokat, a régiek pedig passziv rezisztenciába léptek. *Az államnak hatalma van, a mozisoknak igazságuk van.* **Kivánatos-e, hogy az állam a rövidebbet huzza? Kivánatos-e hogy az igazság ne érvényesüljön? Ha kenyértörésre viszik a dolgot, vagy az egyik, vagy a másik bekövetkezik és mindenképpen csorba esik a legféltettebb és legfontosabb elveken.**

Ezért gondoljuk, hogy a rosszul begombolt mellény problémáját a Deák Ferenc módszere szerint oldják meg. Nem nehéz dolog és minden presztizs-veszteség nélkül megcsinálható. A belügyminiszternek egy adminisztrativ intézkedéséről van szó, melynek politikai jelentősége is van. Nagyon indokolt tehát, hogy a politikai kérdés politikai tényezők által revizió alá vétessék. A pénzügyminiszter megmondhatja, hogy a pénzügyi konszolidációt mennyire megrenditi egy beigazolt eshetőség, hogy *üzletfelek és vállalatok sorsa és megbizhatósága esetleges rendeletektől függ.* **A kereskedelmi miniszternek szintén lehet véleménye arról, hogy** *egy moziengedély és egy ipartelepengedély között nincs akkora különbség, hogy ha az egyiket rendelettel meg lehet vonni és másnak a szerzett jogokkal és eszközölt befektetésekkel együtt átadni, a másikkal ugyanaz meg nem történhetnék.* **Az igazságügyminiszternek is lehetnének aggodalmai,** *mi lesz abból, ha a rendelet erősebbnek mutatkozik a törvénynél,* **de ebben az esetben az igazságügyminiszter részéről a belügyminiszternek nem kell tartania. Egy kézben van két tárca, melyeknek egymást voltaképpen kontrollálniok kellene. Végül a miniszterelnöknek is lehetnének skrupulusai, hogy megindulván ez a furcsa kisajátitási folyamat, hajlandó-e egészben arra az utra lépni, mely végeredményben ahoz**

Vegye reprizre a

Lenkeffy Ica-sorozatot

Masamód

Az aranyszemü hölgy

A szerelem mindent legyőz

A legbájosabb magyar filmprimadonna legszenzációsabb alakitásai

Mary Osborne-sorozatot

A legkedvesebb amerikai gyermekprimadonna 4 pompás filmjét, melyeket a közönség nagy szeretettel fogadott

Korona filmkereskedelmi r.-t.

VII., Erzsébet-körut 4. szám.

Telefon: József 31—66.

a rokonszenves keresztény fiatalemberhez vezet, aki kinézvén magának egy jó boltot, eddigi nem olyan rokonszenves és nem olyan keresztény tulajdonosát egyszerüen kiinvitálja.

Ezeket a politikai momentumokat nem lehet a rokkant-kérdéssel elütni. A rokkant joga egybeesik az állam és a társadalom kötelességével, de nem a magántulajdonnal. Az államnak is csak a jogos intézkedésekre van joga és erkölcsileg szép cselekedetek sem jogositanak az ellenkezőre. Elvenni a gonosz gazdagtól és odaadni a jámbor szegénynek: ez romantika, melyre az állam nem vetemedhetik. Nem értjük félre, mi mozog a mozirendelet mögött és éppen ezért nem is abban a tudatban irunk, hogy a mozisok érdekét védjük. A rendelet kezdete a kormányzati praktikumnak és mozgató eszköze közgazdasági téren a keresztény irányzat által vallott aránytalanságok kiküszöbölése. Mint politikai irányzat ellen, ha a nemzeti akarat áll mögötte, kifogásunk nem lehet. De a cél nem szentesiti az eszközöket. Fennálló törvények fölötte állanak a parlamenti többségnek is. És fennálló törvényeknek szellemükkel és szavakkal ellenkező alkalmazása vagy félrevetése szótöbbséggel sem szankcionálható. Annál kevésbé pusztán miniszteri hatalmi szóval.

Sándor László a mozirendeletről

A hatvanhetes alkotmányon épült Magyarország legutolsó budapesti rendőrfőkapitánya, dr. *Sándor* László véleményét nyilvánitotta e héten a mozirendeletről. Hogy mit szájaskodik a szélsőséges sajtó, afölött minden józan belátásu ember mosollyal siklik el, ellenben komoly megállapitásnak tartja mindenki, aki a jogrend és konszolidáció hive Sándor László megnyilatkozását ez ügyben. A főkapitány ur nyilatkozatában kifejti, hogy a mozik engedélyezése nem négyhónapi intervallumokban a kormányzat kénye-kedve szerint történt, hanem, hogy a négyhavi engedélymegujitás merő formalitás volt, amely mögött a legteljesebb biztositékot találhatta minden vállalkozó arra, hogy vállalatát, amelybe vagyonát invesztálta, jogos magántulajdonának tekintheti. Ahogy *Tomcsányi* volt ideiglenes belügyminiszter egyelőre még nem gondolt arra, hogy az orfeumokat és kabarékat is konfiskálja, mert hiszen azok is négyhónapos engedélyt kaptak csak, épp ugy nem állhatott jogában a mozikat elkobozni.

A főkapitány fölöttébb érdekes és a mozisok nagy ügyében kétségkivül jelentős fontosságu tanuvallomása egyébként a következőképpen hangzik:

— A moziengedélyeket 1901-ben kelt belügyminiszteri rendelet alapján adtuk ki négy-négy hónapra. Eleinte a mozik kávéházakban és egyéb oly helyiségekben ütöttek tanyát, amelyek nem feleltek meg sem a tüzbiztonság, sem a közerkölcsiség követelményeinek. *Azzal a céllal, hogy a mozik megfelelő helyiségben legyenek,* az engedélyeseket *kötelesztük, hogy vállalataikat megfelelő helyiségben folytassák.* Igy keletkeztek a pazar berendezésü, kényelmes mozivállalatok. *Vagyonokat fektettek a helyiségek restaurálásába, sőt a felépitésébe.*

— *Az csak természetes, mondhatnám magától értetődő, hogy a rendőrfőkapitányság a főleg tüzbiztonsági okokból mindig csak négy hónapra szóló engedélyeket esetről-esetre mindenkor meghosszabbitotta. A vállalkozók ennek a biztos tudatában ölték bele a vagyonukat a vállalatba.*

— *Nem is lehetett kétségük az iránt, hogy az engedélyt számukra megujitják,* hiszen az 1901. évi 64.573. számu belügyminiszteri ren-

A

BASSERMANN

nagy attrakciós képeket legközelebb forgalomba hozza:

Engel H. filmvállalata

Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 12.

Telefon: József 63—17. Sürgönycim: Fileng

delet kétségtelenül kimondja, hogy *az engedélyt akkor kell visszavonni, ha a vállalkozó üzeme folytatásával a közerkölcsiséget, a közrendet és a tüzbiztonságot valahogyan veszélyeztetné.*

— Kétségtelen, a multban is voltak apróbb, jelentéktelenebb kifogások, megtörtént, hogy egyik-másik mozitulajdonost meg kellett büntetni, de olyan büntetést, hogy az engedélyüket is elvontuk volna, nem lehetett alkalmazni, mert *ez a vállalkozó anyagi romlását és pusztulását jelentette volna.*

A mozik ügye szóbakerül a Ház első ülésén

Rubinek Gyula és Rassay Károly nyilatkozata

A mozirendelet váratlan életbeléptetése nagy megütközést keltett a Kisgazdapártban is, amelynek egyrésze már kezdettől fogva nem volt megelégedve *Tomcsányi* Vilmos Pál belügyminiszteri működésével. Különösnek találják, hogy egy miniszter, mikor kormányválságról van szó, illetve mikor valószinü, hogy az ideiglenesen betöltött tárcát tovább vezetni nem fogja, hirtelen egyik napról a másikra, kiadjon egy ilyen rendeletet. A párt egyik vezető-tagja: *Rubinek* Gyula, volt kereskedelemügyi miniszter a következőket mondotta:

— Az egész rendeletet abszurdumnak tartom és nem helyeslem az ideiglenes belügyminiszter intézkedését. Ha a jelenlegi mozitulajdonosok sérelmeik orvoslására a birósághoz fognak fordulni és kártéritési pert inditanak, akkor az állam bizony sok pénzt fog fizetni.

A rendelet életbeléptetésére vonatkozólag, *Rassay* Károly nemzetgyülési képviselő, aki ez ügyben tudvalévőleg annakidején interpellált, a következőképpen nyilatkozott:

— Ma is azt mondom, amit kezdettől fogva mondottam: a rendeletet a magántulajdonba ütközőnek tartom. Teljesen meglepő, hogy a rendeletet egy lemondásban levő miniszter ily sürgősen végrehajtsa. Igazán az ildomosság kérdése, hogy ilyen elvi jelentőségü kérdés elintézését egy lemondó miniszter ne az utódjára hagyja. Az ellenzék nevében már a Ház első ülésén módot fogok keresni arra, hogy az ügyet szóvátegyem. Ennek kapcsán szóvá fogom tenni azt is, hogy a belügyminisztérium más engedélyekkel is hasonló szellemben járt el.

— Véleményem szerint a mozisok kártéritési perekkel fogják jogaik orvoslását megkisérelni. Ehhez elég támpontot nyujt nekik magának a belügyminiszternek a kijelentése, amelyet interpellációra adott válaszában tett. Ebben a kijelentésben a belügyminiszter elismerte, hogyha valakit a rendeletből kifolyólag kár ér, jogában áll a kár okozójával szemben igényeivel fellépni. Azt elfelejtette a belügyminiszter, hogy a kárt ebben az esetben az állam okozta és a független biróság lesz hivatva eldönteni a kincstár anyagi felelősségét ebben a kérdésben.

OMNIA és TIVOLI
mozgóképszinházak
április 25-étől kezdve
játsszák az
5 Piros pecsét
(Egy millió dollár)
5-felvonásos kalandortörténetet
Fedi Ferard és Alfréd Gerasch
a Szerelem Vására főszereplőjével
ADRIA
FILMFORGALMI R.-T.
Budapest, VIII., Csokonai-utca 4.
Telefon: J. 43—37. Sürgönycim: Adriafilm.

Az uj moziengedélyesek kezdenek lemondani

Előreláthető volt, hogy Tomcsányi mozirendelete ugyanakkor, amikor beláthatatlan károkat okoz a magyar moziszakmának, egyszersmind szinte leküzdhetetlen akadályok elé állitja az uj engedélyesek nagyrészét. Az Angol-Magyar Filmszinház Rt. ugyan programmjába vette, hogy levonva a kedvéért készült rendelet konzekvenciáit finanszirozni fogja az uj engedélyesek nagyrészét, ezek azonban mégis bizonyos foku idegességgel néznek a julius elébe, amikor a szinházak csupasz falait át kell venniök.

A Palota-Mozgót — mint megirtuk — özvegy *Ferry* Oszkárnénak juttatta a belügyminiszter és most arról értesülünk, hogy a vértanu özvegye visszariadt a vállalkozás nehézségeitől, mire a mozgóképszinházat — csakhogy a régi tulajdonos ne kaphassa vissza — sürgősen odaadták az Orion-filmgyárnak. Hir szerint azonban ez sem hajlandó a szinházat átvenni.

Özvegy Ferrynét most követte a *Move*, amely beadványt intézett a belügymi-

niszterhez, amelyben bejelenti, hogy nem óhajtja átvenni a neki kiutalt Világmozgót, amely egyébként is egyik legkisebb és legkevesebbet érő pesti mozi. A Move beadványában Gömbös Gyula magánlevelet mellékelt Tomcsányi Vilmos Pálnak, amelyben hangsulyozza, hogy a Move oly hazafias célokat szolgál, hogy nem méltányos, ha ilyen egészen kis mozgóképszinházat elfogad. Egyben azt ajánlja a belügyminiszternek, hogy a mozit hagyja meg régi tulajdonosának. A mozisok körében azt hiszik, hogy a Move példáját többen követni fogják.

Hire járt, hogy az Excelsior-Mozgót özvegy Mészáros Imrénének utalta ki a rendelet. Özvegy Mészáros Imréné most annak megállapitását kéri, hogy ő előzően soha mozikban érdekelve nem volt, sem a Rady Maller osztrák céget, sem özv. Duschange Manónét nem ismeri, most pedig kérvényében nem egy meghatározott mozgóképszinházat kért és egyáltalán nem folyt be abba, hogy milyen mozit utaljanak ki neki. Ezt készséggel konstatáljuk.

Ujpesten is elkobozták a mozikat. A mozirendetet országos járványként rendezkedik be. Ma az ujpesti mozikat végezte ki a belügyminiszterium. Hivatalos leiratok alapján az ujpesti László-mozgót a Luther-társaság, az Uránia-mozgót az alakulóban levő Ujpest városi rt., az Apollo-mozgót a Nyugdijasok Országos Szövetsége, a Tündér-mozgót özvegy Ferenczy Imréné kapta. A régi tulajdonosoknál meghagyták a Corzó-mozit.

Pályázati felhivás.

A **Léon Gaumont** cég pályázatot hirdet az alábbi pályakérdés helyes megoldására:

Milyen előnyei vannak a Gaumont-rendszerü gépeknek, a többi ismert rendszerü gépekkel szemben?

A pályázaton részt vehetnek az összes magyarországi szinháztulajdonosok és a mozgóképszinházakban dolgozó gépkezelők.

A pályadij összesen 4000 K

Azon pályázók, akik a legjellegzetesebben és legrövidebben tudják a **Gaumont** máltai keresztes és kalapácsos rendszerü gépeknek előnyeit kifejteni és indokolni, hogy miért vannak ezen előnyei, részesülnek a 4 dijban.

1. dij 2000 K
2. dij 1000 K
3. dij 500 K
4. dij 500 K

A pályázat határideje 1921 május hó 15-ike. A beérkezett pályázatok felett egy zsüri fog itélkezni, amely a szakma összes ágainak képviselőiből fog állani.

A pályázatok lezárt boritékban, a pályázó teljes nevével és cimével aláirva, a **Léon Gaumont** cég műszaki osztályához, **Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 20., II. 1.** postán vagy személyesen nyujtandók be. A külső boritékon feltüntetendő, hogy „pályázat".

Csakis olyan pályázatok lesznek figyelembe véve, amelyek minden kérdésre megfelelő választ adnak és kellően indokolni tudják.

Megjelenik
május 16-án

WORONZOFF
HERCEGNŐ

Orosz főuri dráma 6 felv.
a cárizmus idejéből

Főszereplők:
Somlai Artur
a magyar Nemzeti Szinház
r. tagja
Ellen Richter
és
Hugo Flinck

Az országos mozgóképvizsgáló-bizottság által 16 éven aluliaknak is bemutatásra engedélyezve

Olcsó és jó
műsorokat
szállitunk

BALLA SÁNDOR
„STANDARD" filmkereskedelmi és kölcsönző-vállalata
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 8.
Telefon: József 43—28.
Sürgönycim: Ballafilm

Ugron Gábor és Hencz Károly a mozirendeletről

A rendeletről *Ugron* Gábor volt belügyminiszter a következőket mondotta:

— A rendelet kifogásolható ugy az engedélyes, mint a háztulajdonos szempontjából a helyiség elrekvirálása tekintetében és magánjogilag teljesen lehetetlen intézkedés a berendezkedési tárgyak megváltására vonatkozó rész, pénzügyi szempontból pedig az államra nézve káros a rendelet, mert tönkreteszi a moziiparban eddig dolgozott, hozzáértő embereket, akik eddig elsőrendü adóalanyok voltak. Külön komplikálja a dolgot, hogy a mozikba meglehetősen nagy külföldi tőkét fektettek be és a hazai és külföldi filmgyárak közötti összeköttetést ez a rendelet meg fogja szüntetni. Az engedélyek megvonása oda fog vezetni, hogy tönkremegy a hazai filmipar és megszünik a külföldi filmek behozatala. Óriási botránynak tartom, hogy egy külföldi vállalatot ebben az ügyben olyan feltünő módon protezsálnak, amit legjobban az jellemez, hogy ennek a kedvéért megváltoztatták az eredi rendeletnek azt az intézkedését, amely az engedélyeket a tizéves magyar állampolgársághoz kivánta kötni. Ezzel szemben éppen a jelenlegi rendszer legerősebb harcosai az italmérési jognál a tizéves állampolgárságot a kétszeresére emelték fel.

— Ám nem kifogásolnám meg az ilyen erőszakoskodást sem, ha tényleg arra szoruló hadirokkantak, özvegyek, árvák kapnák az engedélyeket. De mikor azt látom, hogy rokkantaktól elvesznek engedélyt és mikor látom, hogy kik kapják az uj engedélyeket, akkor leghatározottabban tiltakozom az ellen a beállitás ellen, hogy azok, akik ezt a rendeletet jogi, financiális és emberi szempontból kifogásolják, ugy állittassanak be, mintha a hadirokkantak érdekei ellen küzdenének. Végül az a meggyőződésem, hogy az egész moziügyet nem lehet és nem szabad egy miniszteri rendelettel elintézni, mert semmi akadálya nincs annak, hogy a nemzetgyülés erre vonatkozólag törvényt hozzon. A kivételes hatalomról szóló törvényt nem azért hosszabbitottuk meg, hogy azt a kormány ilyen célokra használja.

*

A mozirendelet ügyében *Hencz* Károly nemzetgyülési képviselő a következőket mondotta:

— A jogrend és jogbiztonság felrugását és semmibevevését látom ebben a rendeletben, mert amit ma megtehettek a mozival, azt holnap megtehetik a patikával és drogériával is, elveszik az egyiktől és odaadják a másiknak s ugyanigy járhat az ember a kabátjával is. A jogrendnek ez az áttörése nincs indokolva azzal, hogy eddig érdemtelen vagy nem kivánatos elemek kaptak moziengedélyt, mert hiszen ez is a kormányok büne. Ennek nem a tabula rasa az orvossága, hanem az, hogy szukcesszive szükiteni kell az engedélyeket és gondosan vigyázni arra, hogy az uj engedélyesek olyanok legyenek, akik a világháboruban, vagy a nagy nemzeti csapásban a bolsevizmusban szerencsétlenül jártak, a hadirokkantak, özvegyek és árvák.

— Olyan megoldás kell, melyben a nemzet és az érdekeltek is megnyugodnak. Mert az a helyzet, melyet a

rendelet teremt, nem fog megnyugvást kelteni, hanem inkább a gyülölséget fogja még jobban fokozni. Annál is inkább, mert az egész társadalom ugy érzi, hogy nem az uj engedményesek azok, akik az állam támogatására rászorultak. Nem is szólok arról, hogy mily szörnyü visszatetszést kelt ellenünk a rendelet külföldön, ahonnan az idegen tőke ugyis tartózkodóan jön ide. Olvasom, mily erős recenzust keltett a külföldön, hogy az általuk megteremtett filmipart most Magyarországon valóságos összeomlás fenyegeti. Ha ez igaz, akkor e ténnyel nem szolgáljuk a konszolidáció munkáját, de a keresztény kurzus dicsőségét sem, mert nem hiszem, hogy jogfosztásból bármilyen irányzatra is dicsőség háramolhat. A jogfosztás egyenlő a jogrombolással, már pedig aki dicsőségre vágyik, annak csak építeni kell és lehet.

— Én őszintén megvallom, nem hiszem, hogy a rendelet erősebb megrázkódtatás nélkül fentarthatná magát.

A mozik kisajátitása — a jogrend sérelme

A *Jogtudományi Közlöny* legutóbbi száma vezércikkben foglalkozik az uj mozirendelettel s döntheteten jogi argumentumokkal is megállapitja az egyéni sérelmen tul a jogrend sérelmét, az uj mozirendelet 12. szakaszában, jobban mondva, annak végrehajtásában. A cikk rámutat arra, hogy az eddigi belügyminiszteri rendelet alapján, mely a mozikat az egyéb mutatványos előadásokkal egy kalap alá vette, — a moziengedély megujitásának megtagadása jogellenes lett volna, ha az addig megvolt előfeltételek időközben el nem estek.

A cikk érdekesebb részeit itt adjuk:

Hogyan lehetséges, hogy ugyanaz a vállalkozó, aki *legtöbbször idegen épületben milliós tőkéket fektetett be*, de csak a maga jogainak a háztulajdonossal — az ő szerződő felével szemben való biztositása ellenében — ugyanez a vállalkozó *nekiment a négyhónapos tiszavirág-existenciának?* A rendelet és a közigazgatás gyakorlata adják meg ennek a rejtélynek a nyitját. És ezzel együtt elérkeztünk ennek a kérdésnek az első vitapontjához: Vajjon a rendelet jogszerü igényt ad-e a kérelmezőnek, amelynél a hatóságra az vár, hogy vizsgálja meg vannak-e megszabott feltételek és a feltételek fennforgása esetén az engedély megadandó, vagy pedig az engedély megadása a hatóság diszkrécionárius joga, amelyet korlátlanul legjobb belátása szerint gyakorol és ez esetben a rendeletben megszabott feltételek nem a kérelmező jogszerzésének pozitiv kellékei, hanem a diszkrécionárius hatalom negativ korlátai, abban az értelemben, hogy ezen előfeltételek hiánya kizárja az engedély megadását, de az előfeltételek adottsága még nem érinti a döntésre hivatott faktor szabad kezét? A belügyminiszteri rendelel ezt a kérdést a jogigény irányában dönti el; a rendelet 6. §-a ugyanis igy szól: A rendőrhatósági engedély megadandó, ha annak megtagadását közbiztonsági, közegészségügyi, vagy más egyéb rendőri tekintetek indokolttá nem teszik stb. A kérelmező félnek tehát nem kellett tártani attól, hogy a rendőrhatóság kérelme teljesitését egyszerüen megtagadja és joggal számithatott arra, hogy

OLAF FÖNSS

játssza a főszerepet

az

Örök éjszaka

cimü

szenzációs tragédiában

ENGEL H.
FILMVÁLLALATA
Budapest
VIII., Rökk Szilárd-u. 12.
Telefon: József 63-17.
Sürgőnycim: Fileng.

kérelme, amennyiben a rendeletben felsorolt rendőri szempontokból nem esik kifogás alá, teljesitendő. Az engedély visszavonása a rendelet 12. §-a szerint szintén nem a rendőrhatóság diszkrécionárius kezelésére van bizva, hanem ugyancsak bizonyos közrendészeti okokból történhetik.

Hogy a kormány egy ujabb „jogforrást" létesit és ezzel a maga kötetlenségét mondja ki, a jogelvek sérelmét nem szünteti meg. Ezzel a módszerrel egyáltalán nincs jogellenesség, mert, ha valami jogellenes ma, hamar egy rendelet és holnapra már jogszerüvé tehető. Az első fórumok jogsértései ellen ott van a jogorvoslat remediuma. De mi védi a jogelveket a legfelső fórum ellen. A kormányzati hatalomnak önmagát kell fegyelmeznie. Az az álláspont, amely egy ad hoc rendelkezéssel utólag önmaga teremti meg lépéseinek jogi alapját, látszat-jogot teremt, amely ellenkezésbe jut a jogeszmével, a jog alapelveivel. Ha az uj miniszteri rendelet az életfogytiglan szóló engedély rendszerére tér át, ezzel elismerte egyuttal azt is, hogy az engedélyesek szerzett jogai nagyobb védelmet igényelnek. A rendelet tehát a jövőre a hatóságok számára is lehetetlenné akarja tenni a jogoknak azt az elvonását, amit a kormány ezen utolsó alkalommal még egyszer gyakorolni akar. Házasodó legényemberek szokása szabadságuk alkonyán egy kiadós legénybucsuval még egyszer utoljára vigadni. Amit holnaptól kezdve a kormány rendeletével kizár, miért követi el ugyanazt a kormány ma?

Nem a konkrét sérelem az, ami veszedelmet jelent, hanem a jogbiztonság megingása. A jogbiztonság: nemzeti érdek. Ennek a jogbiztonságnak legfőbb őre az államhatalom. Kinos állapot az, amikor felvetődik a kérdés: quis custodiet custodes. (Ki őrködik a jogrend őrei felett.)

A kereskedelmi és iparkamara köreiben az álláspont, értesülésünk szerint az, hogy a rendelet igazságtalanságot tartalmaz, mert sok embertől elveszi a kenyeret és kérdés, vajjon jól járnak-e az uj engedélyesek, akik egy általuk ismeretlen ipar terére lépnek. A rendeletet a Kamara sérelmesnek tartja az egész magyar kereskedelemre és iparra, mert az ipar és kereskedelem összes érdeke nem egyéb, mint a parciális érdekek összetétele. Ha tehát sérelem éri a moziipart és kereskedelmet, ez a sérelem éri az egész magyar kereskedelmet is.

Március 28-án
jelent meg a

Falusi kisleány Pesten

Életkép 6 felvonásban (Magyar dalbetétekkel)

Április 7-én

A kis Beppó

Olasz dráma 4 felvonásban (HESPERIA)

Május Közepén jelenik meg a Royal-Vioban

A pupos és a táncosnő Dráma 5 felv. (SASCHA GURA) || **Öt szerelmes hónap** Szerelmi dráma 4 felv. (HESPERIA)

EGYETÉRTÉS Magyar Mozgóképszinháztulajdonosok Filmvállalata R.-T.
BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 1. Telefon: József 20—08.

Hegyeshalmy és a GYOSZ vitája a mozirendelet ügyében

A mozik eltulajdonitása ügyében, mint ismeretes, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége is állást foglalt. Ennek megfelelően beadványt intézett *Hegyeshalmy* Lajos kereskedelmi miniszterterhez, amelyben kifejtette aggodalmait a végzetes elhatározással kapcsolatban és rámutatott arra, hogy minő hatással lesz ez az intézkedés a hazai gazdasági életre, mennyire megingathatja a magántulajdonba vetett hitet és mennyire megzavarhatja a termelés biztonságát.

A beadványban kissé erős hangon birálta a Gyosz a belügyminiszter cselekedetét s arra kérte a kereskedelmi minisztert, hogy vesse latba minden befolyását, hogy azt a veszedelmet, amit a rendelet végrehajtása jelentene, elháritsa.

Hegyeshalmy miniszter az erőshangu beadványra erélyes átiratban válaszolt. Kifogásolta a beadvány hangját, amely alkalmas — a miniszter szerint — a konszolidáció megakasztására. Ennek ellenére azonban eltekint a megtorlástól.

A Gyosz elnöke erre az átiratra azt felelte a miniszternek, hogy a Gyosz előterjesztése valóban erőshangu volt, a hangját azért nem is helyesli, de kijelenti, hogy a mozik eltulajdonitása olyan esemény, amelyet nem lehet eléggé elitélni, a gazdasági élet legnagyobb sérelméről lévén szó.

Több iratváltás ebben az ügyben tudtunkkal nem történt. De az ügy ezzel még nem fejeződött be. A történelmi hüség kedvéért be kell még számolnunk arról, hogy a keddi válságankéten *Fenyő* Miksa, a Gyosz igazgatója ismét szóba hozta a mozik eltulajdonitását. Rámutatott arra, hogy természetes és érthető az ipar nyugtalansága és idegessége, amikor a mozgóképiparban egyszerü eltulajdonitások, jog- és vagyonfosztások fordulhatnak elő.

— Tudom — mondotta Fenyő igazgató, — hogy a miniszter ur nem szereti az erős kifejezéseket, de ez mégis csak jog- és vagyonfosztás.

Hegyeshalmy miniszter csak annyit felelt Fenyő dr.-nak, hogy az erős kifejezéseket szereti, de az igazságtalanokat nem. S ezzel napirendre tért a jog- és vagyonfosztó moziintézkedések fölött.

A jövő szezon legnagyobb attrakciója lesz:

Tarzan bosszuja

7 felvonásban.

A főszerepben:

TARZAN

Ilyen amerikai szenzációs kép eddig Magyarországon még nem lett bemutatva.

E·N·G·E·L H.
FILMVÁLLALATA
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 12. szám
Telefon: József 63—17.
Sürgönycim: FILENG

Az évad legszebb magyar filmje!

A Délibáb-filmgyár művészi alkotása!

GRÓF MEFISZTÓ

Irta és rendezte:
Garamszeghy Sándor

A főszerepekben: Garamszeghy Sándor, Muzsnay Béci, Szemere Árpád, Pilinszky Zsigmond, és Horváth Zoltán

Megjelenik május 9-én az Omniában és a Tivoliban

Projectograph

Ezerkilencszázhuszas amerikai produkció

Uj rendezési csodák!
Ujszerü panorámák!
Uj játékstilus!

AZ IDEGEN

Amerikai szinmű öt felvonásban

A főszerepben:
WILLIAM K. WILSON

Szinre kerül április 18-án a
ROYAL APOLLOBAN

PROJECTOGRAPH Mozgófénykép és Gépgyár Részvénytársaság
Budapest, VIII. ker., Rákóczi-ut 59. szám
Telefonszámok: József 22-01 és 22-2. Sürgönyc.: Projectograph

Április

16

A CSAVARGÓ

Egy fogadás története 5 felv.

A főszerepekben:

HAROLD LOCKWOOD
és PAULINE CURLEY

Bemutatásra kerül az

Uránia-Szinházban

Április

17

SZÖKEVÉNYEK

Szinjáték 5 felvonásban

A főszerepekben:

MAE MARSH és
ROBERT HARRON

Bemutatásra kerül a

Mozgókép-Otthonban

NORDISK FILMS Co.

Budapest, VIII., Kölcsey-utca 4. szám

Telefon: József 51—36 és József 28—75.
Sürgönycim: Nordfilm

Legközelebb tartandó országos főpróbánk műsorrendje:

Első nap:

A halál köntösében

Egy orvos tragédiája 5 felvonásban
A főszerepben: ALBERT BASSERMANN

Örök éjszaka

Tragédia 5 felvonásban
A főszerepekben: OLAF FÖNSS, CONRAD VEIDT és ERNA MORENA

Második nap:

A tizenhétévesek

MAX DREYER szinműve 5 felvonásban
A főszerepekben: HANNI WEISSE és KURT VESPERMANN

A kilencmilliós örökség

Olasz kalandorattrakció két részben, 8 felvonásban
I. rész: **A fekete dominó.** II. rész: **A borzalmas malom**

Harmadik nap:

Az utolsó tanu

Dráma 4 felvonásban, előjátékkal
A főszerepben: ALBERT BASSERMANN

Mister Wu

Szinjáték 5 felvonásban
A főszerepben: KARL MEINHARD

A főpróba idejét és helyét legközelebb tesszük közzé

ENGEL H. filmvállalata
Budapest, VIII. Rökk Szilárd-u. 12.
Telefon: József 63—17 Sürgönycím: Fileng

Legujabb megjelenéseink!

A RENAISSANCE-SZINHÁZBAN

Napsugárka

BIEDERMAYER-történet 5 fejezetben

Zálogházi hercegnő

Vigjáték 5 felvonásban

A cimszerepben:
LOTTE NEUMANN

Az észak asszonya

Norvég filmdráma 5 felvonásban

Március 28-án
a ROYAL-APOLLOBAN

Taláros feleség

Vigjáték 4 felvonásban

A cimszerepben:
LOTTE NEUMANN

RADIUS

Legközelebbi megjelenéseink!

A fenevadak prédája

Olasz cirkuszdráma 4 felvonásban

Az áldozat

Társadalmi dráma 5 felvonásban

A főszerepben:
POLA NEGRI

Fjordok rózsája

SWENSKA-filmgyár legujabb filmje

Sólyomvár

Történelmi dráma 6 felvonásban

A főszerepben:
LOTTE NEUMANN

RADIUS

Uj sürgönycimünk:

Filmrenaissance

e mellett a régi Philburger sürgönycimet továbbra is megtartjuk.

Május 9-én jelenik meg:

A charentani kutya

Detektivtörténet 5 felvonásban

A főszerepben:

Lya Mara és Johannes Riemann

Bemutatja a

CORSO-MOZI

SCHWARZENBERG I.

:: filmkereskedelmi és kölcsönvállalata ::

Budapest, VIII, Kölcsey-utca 4.

(Omnia-ház). Telefon: József 51—36.

A Corvin filmgyár r.-t. kölcsönosztálya

MEGJELENT

a CORVIN páratlan sikerü amerikai sorozatának legujabb attrakciója:

INGOVÁNYOS UTON

Egy leány regénye 5 felv.-ban

Az igazi költészet aranyos varázsa vonul végig Ellen Orton történetén. Apátlan, anyátlan árvaként jut a nagyváros örvényes forgatagába, majd szinleg felesége lesz valakinek érdekből, de a játék valóra fordul és Ellen annyi viszontagság után boldog lesz.

Rossz a vetitőgépe?

Küldje GAUMONT javitómühelyébe!

Mert:

Tökéletesen kijavitva kapja vissza

A beszerelt alkatrészek eredeti Gaumont alkatrészek

A gépek szállitás előtt felülvizsgáltatnak és ki lesznek próbálva

Gépjavitások soron kivül intéztetnek el

Szükség esetén kölcsöngépet kap

Felvilágositással szolgál

LÉON GAUMONT

cég műszaki osztálya,

BUDAPEST, VIII.,

RÖKK SZILÁRD-UTCA 20.,

ahová a javitandó gépek is szállitandók

Miért jó a GAUMONT-gép?

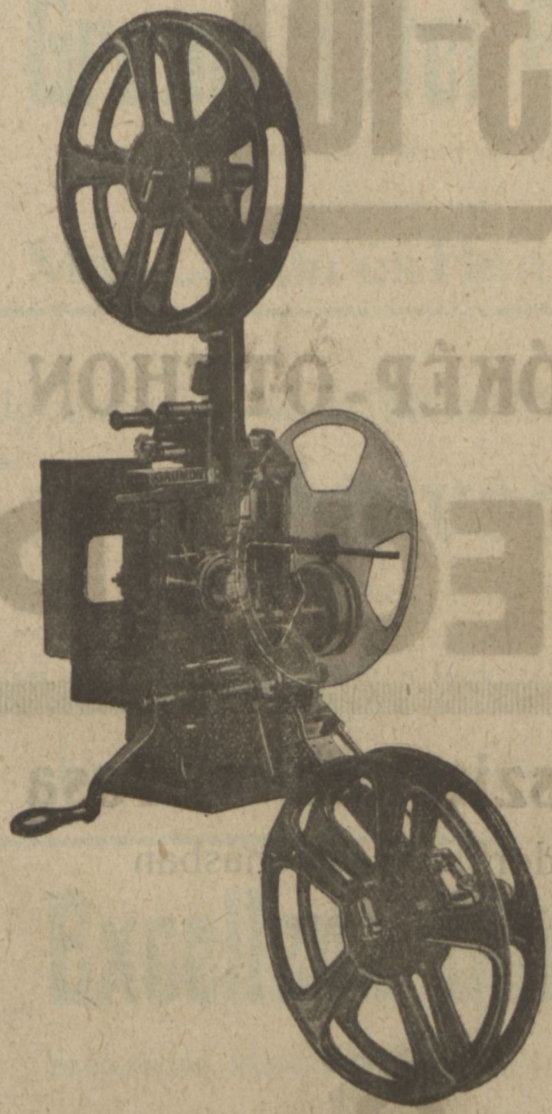

Mert:

A legolcsóbb.

Elpusztithatatlan.

Megbizható.

Egyszerüen kezelhető.

Legprecizebb kivitelü.

Rezgésmentes vetitést ad.

Két évi jótállást vállal.

Megrendelések **LÉON GAUMONT cég**

BUDAPEST, VIII., Rökk Szilárd-utca 20., II. em. 1.

Telefon: J. 1—01. és J. 35—01. műszaki osztályához intézendők.

ÁPRILIS

3-10

MOZGÓKÉP-OTTHON

WHITECHAPEL

A kitaszitottak városa

Kalandorfilm 6 felvonásban

2300 méter

PÁTRIA filmkereskedelmi- és filmkölcsönző-vállalat

Budapest, VII. ker., Nyár-utca 12. szám.

Telefon: József 26—61.

Május hó első felében jelenik meg a

KERTMOZIBAN

Grand Hotel Babylon

cimü detektivtörténet 4 felvonásban

A főszerepben:

Max Landa és Hanni Weisse

Ugyancsak a KERTMOZIBAN jelenik meg:

Karcsi légyvadászaton

cimü 2-felvonásos kacagtató vigjáték.

Pontos megjelenési dátumot a legközelebbi számban közöljük

Legközelebbi megjelenésünk:

Excellenz Unterrock

Szenzációs müsort betöltő vigjáték 6 felvonásban

UHER-FILMGYÁR R.-T.
(MAGYAR PROGRESS)
Budapest, VII., Rákóczi-ut 14. sz.
Telefon: József 129—84, József 129—76.
Távirati cim: Uherfilm.

Legközelebbi megjelenéseink:

Vissza a szinpadra

Dráma 4 felvonásban
A főszerepben: LINA PELLEGRINI

Utolsó üdvözlet

Dráma 4 felvonásban
A főszerepben: LINA SIMONI

Marcella

Egy gyermekrablás története 4 felvonásban
A főszerepben: P. LORELLI

Repriz-attrakcióink:

Madame Récamier

Történelmi dráma 6 felvonásban
A főszerepekben:
FERN ANDRA és BERND ALDOR

Opium

Dráma 6 felvonásban
A főszerepben: WERNER KRAUSS

EDISON FILMKÖLCSÖNZŐ-VÁLLALAT

Tulajdonos: BEBBER ADOLF BUDAPEST, Károly király-ut 24.
Telefon: 142—36. Sürgönycim: Kölcsönfilm

MÁJUS

16

OMNIA ❧ TIVOLI

FEHÉR PÁVA

PÁTRIA

filmkereskedelmi- és filmkölcsönző-vállalat

Budapest, VII. ker., Nyár-utca 12. szám.

Telefon: József 26-61.

Aki már szeptemberben tudott a mozirendeletről

A lóhalálában végrehajtott mozirendelet a nemzetgyülést is foglalkoztatni fogja. Mint értesülünk, a Ház első ülésén felszólal Rassay Károly nemzetgyülési képviselő és szóba hozza ezt az ügyet, amely nemcsak az érdekelt körökben, de külföldi vonatkozásai folytán diplomáciai körökben is nagy izgalmat keltett. Ugy értesülünk, hogy a rendelet sürgős végrehajtása csak a be nem avatottaknál okozott meglepetést, voltak olyan körök, ahol nem most, nem egy hónap előtt, de már hónapokkal ezelőtt pontosan ismerték a rendeletet és határozottan tudták, hogy a kormány azt minden beavatkozás dacára életbe fogja léptetni. Ennek jellemzéséül egy jelentéktelennek látszó epizódot említünk meg, amely mult év szeptemberében történt.

Ekkor került ugyanis szóba a Vigszinház eladása és erre az időpontra esik, hogy egy „beavatott" megjelent Ben *Blumenthal* itteni jogi képviselőjének dr. *Bedő* Mór ügyvédnek irodájában. Az illető előadta, hogy rendelet készül a moziengedélyek reviziójáról, hogy biztos tudomása szerint a régi engedélyesek nagyrészétől megvonják a koncessziót és uj tulajdonosokat ültetnek be a mozikba. Azt az ajánlatot tette az ügyvédnek, hogy Blumenthal vállaljon érdekeltséget ezeknél az uj engedélyeseknél, mert milliókra lesz szükség, hogy ezek berendezkedhessenek. Az ügyvéd alig akart hinni a fiatalember előadásának és azt mondotta, hogy Blumenthal ebben az üzletben annál kevésbé vehet részt, mert nem finanszirozhat olyan vállalkozást, mely mások jogfosztásával jár. Amikor a fiatalember ezt az elutasitó választ hallotta, sokat jelentő mosollyal távozott az ügyvéd irodájából.

A Blumenthal-féle finanszirozási tervből tehát nem lett semmi és ma már sejteni lehet, hogy milyen pénzcsoport vállalta magára a maga nemében páratlan tranzakció pénzügyeinek lebonyolitását.

Amint legutóbbi számunkban közölt listából, de igen sok mellékkörülményből is kiderül, a moziengedélyek reviziójára és az uj engedélyek kibocsátására vonatkozó rendelet körül igen nagy szerepe van az Angol-Magyar Filmszinház Részvénytársaságnak, amely Budapesten hat, Pest környékén pedig két engedélyt kapott és amely teljesen függetlenitette magát a mozgóképszinháztulajdonosok, a filmkölcsönzők és a filmgyárosok egységes magatartásától.

Az Angol-Magyar Filmszinház rt. megalakulása után tudvalévően pályázatot hirdetett magyar tárgyu propaganda-filmekre, de eddig egyetlenegy ilyen film sem készült el. Ezzel szemben a részvénytársaság bérbevett, illetőleg megvásárolt a főváros területén közel husz kisebb-nagyobb mozgóképszinházat. Horribilis árakat kináltak jelentéktelen, roszszul jövedelmező mozgóképszinházakért, ami szakkörökben nagy csodálkozást keltett. Most, amikor a belügyminiszternek a moziengedélyek reviziójára vonatkozó rendelete megjelent, már inkább érthető az Angol-Magyar Filmszinház Rt.-nak ez a minden áron való terjeszkedése. A részvénytársaság a moziengedélyek reviziója során nemcsak az általa bérelt mozikat utaltatta ki magának és szerzett ujabb engedélyeket, hanem — mint ezt a mozisok legutóbbi gyülésen nyiltan hangoztatták — finanszirozza a legtöbb uj engedélyes üzletét is.

Mindezekből nyilvánvaló, hogy a rendelet létrehozatalában és végrehajtásában az Angol-Magyar Filmszinház Rt. közrejátszott. Nem érdektelen, hogy dr. *Szabó* Ödön, a vállalat egyik igazgatója a legutóbbi időkig is a mozisok szövetségének elnöke volt, ő reprezentálta a szakmát a mozirendelet kiadását előkészitő tanácskozásokon. Mint látható, nem kis sikerrel, amely siker miatt most nagy az elkeseredés a mozisok körében.

*

Itt emlitjük meg, hogy az Angol-Magyar Filmszinház Rt. egyik megbizottja a napokban Londonba utazott, hogy hatvan gépet bevásároljon. Ebből is látható, hogy ez a részvénytársaság ugyszólván egyedül akar elhelyezkedni a budapesti mozgóképszinházakban.

OMNIA és TIVOLI
mozgóképszinházak
április 25-étől kezdve
játsszák az
5 Piros pecsét
(Egy millió dollár)
5-felvonásos kalandortörténetet
Fedi Ferard és Alfréd Gerasch
a Szerelem Vására főszereplőjével
ADRIA
FILMFORGALMI R.-T.
Budapest, VIII., Csokonai-utca 4.
Telefon: J. 43—37. Sürgönycim: Adriafilm.

A filmszinészek munkát kérnek a kormánytól

A mozirendelet olyan bizonytalan helyzetet teremtett a filmipar terén, hogy a filmgyárak máris beszüntették müködésüket. A Budapesten lévő gyárak közül mindössze kettőben folyik munka; ott is csak egy-egy megkezdett filmet fejeznek be, aztán beszüntetik az üzemet. Szünetelnek azonkivül a kisebb filmvállalatok is, mig tavaly ilyenkor már gőzerővel folyt a munka, mert hisz a filmgyártásnak tavasszal és nyáron van a szezonja.

A munkabeszüntetés válságos helyzetbe sodorta a filmszinészeket és mindazokat, akik mostanában filmmel keresték kenyerüket Budapesten. Ezek közé tartoztak elsősorban a szinészek, még az állami szinházak tagjai is, akik rendes fizetésükből a mai körülmények között nem élhetnek meg, azonkivül rengeteg menekült szinész és egyéb megszállt területekről kiüldözött magyar talált alkalmazást a filmvállalatoknál. Ezeknek a közvetitését — mint hazafias kötelességet — teljes lelkesedéssel vállalta a Szinészszövetség. Ezek az emberek ma teljesen pénz nélkül állanak és a legnagyobb nyomornak néznek elébe. Amijük volt, amit tavaly filmezésen kerestek, a hosszu tél folyamán felélték s most a tavaszi filmszezon megindulásától várták sorsuk fellendülését.

A szinészek körében — mint értesülünk — mozgalom indult meg, hogy beadvánnyal forduljanak a Szinészszövetség választmányához, hogy a Szövetség interveniáljon érdekükben és a menekültek érdekében is a kultuszminiszternél abban az irányban, hogy a kormány gondoskodjék valamilyen módon arról, hogy a filmgyárak és egyéb filmvállalatok megkezdhessék működésüket esetleg állami támogatással és mindenesetre kezdjék meg a tervbevett propagandafilmek gyártását, hogy igy munkaalkalmat találjon az a többezer ember, aki eddig filmen kereste meg a kenyerét.

A Nemzeti Mozgót ujból elutasitották

A főváros középitési bizottsága és tanácsa annakidején — mint megirtuk — elutasitotta a Nemzeti Mozgó rt.-nak azt a kérését, hogy a Nemzeti Szinház telkén mozgóképszinházat épithessen. Ez ellen az elutasitó határozat ellen a részvénytársaság felterjesztéssel élt, amelyet *Lechner* Jenő dr. egyetemi magántanár, tervező műépitész irt alá és a közalapitványi igazgatóság láttamozott. Ezt a felterjesztést, amely minden pontjában cáfolni igyekszik a tanács elutasitó határozatát, a minap tárgyalta a főváros középitési bizottsága, amely az ügyet visszaadta a tanácsnak azzal, hogy amig tisztázva nincsen, miféle tőke áll a vállalkozás mögött és a megejtett számitások szerint hány esztendőre vennék igénybe a telket, az épitési engedélyt megadni nem hajlandó.

Az ügyosztály előterjesztése felett, amely az ujonnan bemutatott tervek alapján, néhány jelentéktelen módositással, az épitési engedély megadását javasolta, hosszabb vita indult meg.

Többek hozzászólása után szavazásra került a sor. A bizottság 16 szóval 4 ellen az ügyet visszaküldte a tanácsnak.

Igy tehát ez az ügy — egy időre — lekerült a napirendről.

A kétrészes olasz kalandorslágerrel

A kilenc-milliós örökség

a legnagyobb üzletet fogja magának biztositani!

ENGEL H.
FILMVÁLLALATA
BUDAPEST,
VIII., Rökk Szilárd-u. 12.
Telefon: József 63—17.
Sürgönycim: Fileng.

FILMPIAC

— **A Projectograph** legujabb attrakciója, *Az idegen* cimü amerikai szinmü, amelyet e hó 18-tól kezdve mutat be a Royal-Apollo, az uj világ 1920-as produkciójából való és teljesen ujszerü rendezésével, játékstilusával bizonyára emlékezetes sikert fog aratni.

— **A Radius slágerei** kétségkivül a vezetővonalban foglalnak helyet. A cég az internacionális kinematográfia legszebb és legjobb filmjeit hozta forgalomba az idén, amelyek mindenütt megérdemelt, nagy sikert arattak.

— **A Schwarzenberg és Társa rt.** cég idei megjelenései a legkeresettebb műsordarabjai az összes moziknak. A cég a külföldi filmtermelés legjavát tartja raktárán, amely bővelkedik a legkülönfélébb attrakciókból.

— **A fehér páva** cimü különleges filmjáték, a *Pátria* cég legujabb attrakciója, amelyről annak idején megtartott főpróbája alkalmával részletesen emlékeztünk meg, május 16-án jelenik meg az Omniában és a Tivoliban egyidejüleg.

— **Ingoványos uton** cimen jelent meg a *Corvin* legujabb attrakciós filmje, amely egy leány regényét vetiti vászonra az amerikai filmművészeti eszközök leghatásosabbjainak felhasználásával.

— **A Korona** idei attrakciói körül kétségkivül a *Cinabar* cimü amerikai filmciklusé az elsőség. Ezt a hatalmas és különleges *Vitagraph*-filmet még ma is szivesen tüzi reprizre minden mozi.

Győz az igazság

(OCEÁNIA)

Kalandortörténet
5 felvonásban

Első felvonás:

A hullámsir

Második felvonás:

A nevető álarc

Harmadik felvonás:

A kincses örökség

Negyedik felvonás:

Lehull az álarc

Ötödik felvonás:

Hajsza a jégmezőkön

Az Országos Mozgókép-vizsgáló Bizottság által 16 éven aluliaknak is bemutatásra engedélyezve.

Olcsó és jó műsorokat szállitunk!

BALLA SÁNDOR

„STANDARD" filmkereskedelmi és kölcsönző-vállalata

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 8.

Telefon: József 43—28.
Sürgönycim: Ballafilm.

— **A Nordisk** e héten megjelent két amerikai ujdonsága a kinematográfia kivételes sikerü produktumai közé tartozik. Az Uránia-Szinházban bemutatásra került *A csavargó* cimü történetben a kedvelt Harold *Lockwood* játssza a főszerepet, mig a *Szökevények* cimü szinjáték, amelyet a Mozgókép-Otthon tüzött müsorára, két uj amerikai művésznek: Mae *Marsh*-nak és Robert *Harron*-nak juttatott kitünő szerepet.

— **Az Engel H.**-cég legközelebb nagystilü főpróbát rendez, mely alkalommal a legujabb olasz és német attrakciók kerülnek bemutatásra. Lapunk hirdetési részében olvasható a főpróba teljes programmja, amely kétségkivül a legjobb filmekből van összeválogatva.

— **Az Uher-filmgyár** *(Magyar Progress)* május első felében jelenteti meg a legujabb Max *Landa*-filmet, a *Grand Hotel Babylon* cimü detektivtörténetet, melyben Hanni *Weisse* játssza a női főszerepet. A filmet a *Kertmozi* mutatja be először. Ugyancsak itt kerül szinre az *Uher* uj *Karcsi*-vigjátéka, amely két felvonásán keresztül csupa kacagtató ötlet és jóizü helyzetkomikum.

— **Lya Mara** legujabb filmje, *A charentoni kutya* cimü detektiv-történet, a *Schwarzenberg I.* cég nagyszerü attrakciója, május 9-én jelenik meg a Corso-moziban.

— **A hermelines hölgy** a cime az *Oberländer*-cég uj olasz attrakciójának, amelyet a Royal-Apollo tüzött e hó 18-iki müsorára. A film a legszebb olasz filmek sorozatából való.

— **Az Edison főpróba,** amelyet e hó 14-ére hirdetett a cég, elmarad. A tervezett bemutató idejét és helyét legközelebb teszi közzé az *Edison*.

— **A Standard-cég** két hatalmas attrakciója: a *Győz az igazság!* (Oceánia) cimü kalandortörténet és a *Woronzoff hercegnő* cimü Berlinben készült *Somlai*-film, a szezon legsikerültebb darabjai közé tartozik.

— **Az Egyetértés** május hó folyamán két slágerattrakciót hoz forgalomba. Az egyik *A pupos és a táncosnő*, a hires Sascha *Gurá*-val a főszerepben, a másik az *Öt szerelmes hónap* cimü olasz romantikus játék, amelyben *Hesperia* játssza a főszerepet.

— **Az öt piros pecsét** cimü legujabb *Adria*-sláger, amelyet az Omnia és a Tivoli mutat be egyidejüleg április 25-től kezdve, a német filmkultura igazán reprezentabilis alkotása, amely kétségkivül nagy sikert fog aratni.

— **Bassermann**, a németek klasszikus művésze legutóbb két hatalmas film főszerepét játszotta el. Ezek: *Az utolsó tanu* és *A halál köntösében* az *Engel* H. cégnél kerülnek forgalomba. Bizonyos, hogy a *Bassermann*-filmek a legjobb üzletet biztositják mindőn mozi számára.

— **A Pátria**-cég hatalmas attrakciója, a *Whitechapel* szenzációs nagy sikert aratott az elmult héten a Mozgókép-Otthonban. Ez a film valóban a külföldi kinematografia versenyenfelüli produktumai közé tartozik, amely klasszikus kvalitásaival várakozáson felüli tetszést aratott premierelőadásain.

— **Olaf Fönss**, a legjobb és legkedveltebb filmművészek egyike az *Örök éjszaka* cimü *Engel* H. film főszerepében a filmszinjátszás klasszikus tökéletességét éri el. Ez a film a felejthetetlen emlékü filmek közé tartozik.

SÉTA

—

A hivatalos kommentár. Az elmult hét keddjén hivatalos helyről bő kommentárt küldtek a napilapokhoz. Ez a kommentár cáfolni igyekszik azokat a kifogásokat, amelyeket a jogászvilág kifejtett a napilapok hasábjain. A cáfolat azonban annál kevésbbé nyom a latban, mert az a jogászi szempontok teljes elhallgatása alapján szerkesztődött. Olvasóink bizonyára ismerik ezt a kommentárt, amelyet csak gunyos mosollyal lehet tudomásul venni. Szerencsétlen és naiv illetékes köröknek ez a mosakodása.

Kinematographische Monatshefte cimen havi folyóirat jelenik meg a *Lichtbild-Bühne* kiadásában e hó folyamán. A lap a kinematográfiát akadémiai, művészi, irodalmi, közgazdasági és technikai oldaláról fogja megvilágitani nemcsak a szorosan vett filmszakma érdeklődői, hanem a nagyközönség számára is.

Vegye reprizre
a szezon legszenzációsabb amerikai kalandor-
filmjét, a

Cinabar-t

két részben,
amely eddig a legjobb
üzletnek bizonyult

Koróna filmkereskedelmi r.-t.
VII., Erzsébet-körut 4. szám
Telefon: József 31—66.

A Gróf Mefisztó cimü magyar filmujdonság, a *Délibáb*-filmgyár nagysikerü alkotása, amelyet a *Projectograph* hoz forgalomba, május 9-én kerül először bemutatásra az Omniában és a Tivoliban egyidejüleg.

Der Filmschriftsteller cimen egy 80 oldalas kis kötet jelent meg a Weimarer Schriftsteller-Zeitung kiadásában. A könyvet Franz von der *Groth* irta s a filmdarabirás technikáját tárgyalja, kimeritő részletességgel és német alapossággal. A könyv természetesen csakis a dilettáns filmj irók ambicióját fogja növelni, mert hiszen a hivatásos filmdramaturgoknak valóban nincs szükségük ilyen tankönyvre.

A Gaumont-féle gépjavitó-műhely soron kivül intézi el a gépjavitásokat, szükség esetén kölcsöngépet ad s a gépek szállitás előtt felülvizsgáltatnak és ki lesznek próbálva.

A film a hadifegyverek technikájának reformálása szolgálatában. Napról-napra szaporodnak azok a tudományos eredmények, amelyek a mozgófényképezésnek köszönhetik létrejöttüket. A film a tudomány, a technika, a gyakorlati élet számos ágában jelentős szerepet játszik. Egész sereg ujabb felfedezés a tudományos filmfotografáláson alapszik. Most arról hallunk hirt, hogy a filmet a hadifegyverek mechanizmusának reformálására is felhasználják. Az érdekes kisérletezésről és annak komoly eredményeiről egy százoldalas könyv számol be, amely a düsseldorfi Matthias *Strucken*-cég kiadásában, Dr. Ing. H. *Rumpff* szerzőtől *Die Wissenschaftliche Photographie als experimentelle Grundlage des Geschützbaues* cimen. A könyv szövegét számos fénykép és rajz magyarázza.

A bank a szocializált moziüzem folyószámlakövetelését az „üzemi tanács" parancsa folytán és ennek rendelkezésére a Pénzintézeti Központhoz tette át, az átutalt összeget pedig a számlatulajdonos terhére irta. Utóbbi aziránti keresetével, hogy a bank ezt az összeget ismét a javára irja, elutasittatott: mert az üzemi tanács — elhárithatatlan kényszer jellegével biró — eljárásával nem az alperes vagyona, pénzkészlete, vagy a Pénzintézeti Központ elleni követelése felett, hanem a felperesnek az alperes elleni követelése felett rendelkezett; ez a rendelkezés egyenesen a felperes vagyona ellen irányult, a bekövetkezett károsodás tehát a peres felek közti jogviszonyban, a felperes terhére esik. (Kurra IV. 72/1921.) Megfelel az időközben megjelent 1360/1921. M. E. sz. rend. 10. §-ának.

A Mozgófénykép-Gépkezelők Egyesülete *díjtalanul közvetit* ugy helyben mint vidékre szakavatott *gépkezelőt*. Egyesületi helyiség: VII., Csengery-utca 1. I. em. 9-11. ajtó. Hivatalos órák naponta délelőtt 10—12-ig. Más időben felvilágositást nyujt a gondnok.

A leleplezett Harry Piel. A moziközönség nagyrésze nyilván nem is sejti, hogy megy végbe azoknak a szenzációs filmeknek a felvétele, amelyeknek a hősei életveszélyes kalandokon mennek át. Gyanutlanul tapsolja kedvenc művészét és nem is sejti, hogy a nyaktörő trükköket egy névtelen artista vitte végbe a szinész helyett. Egy berlini lap most érdekes leleplezéseket közöl egy ilyen filmhősről, az ismert Harry *Pielről*. Megirja, hogy Piel a legnagyobb lelki nyugalommal nézi mint rendező, hogy gyötrődnek szereplőtársai olyan trükkök keresztülvitelén, amelyek csaknem az életükbe kerülnek, ellenben ha neki magának kell ilyen trükköket véghezvinni, csak a kosztümjét bocsátja rendelkezésre és ő maga csak a veszélytelen jelenetekben lép a felvevő-gép elé. Rendesen a fiatal Hermann *Stetza* artista és „kigyóember" szerepel ilyenkor helyette. Ez a fiatalember szerepelt helyette legutóbb is egy filmen, amelyen Harry Pielnek kötélen kellett volna átmásznia két magas ház között egy kis gyermekkel a karján. Harry Piel persze nem vállalkozott erre a nyaktörő szerepre, ellenben a kis gyermek, akit az artista átvitt a kötélen a Harry Piel gyermeke volt, a gyermeket feláldozta volna — ha kell — Harry Piel, mert más szülő nem volt hajlandó odaadni erre a vakmerő kisérletre a gyermekét.

—

Filmköcsönzők közös inspekciója

Hétköznap d. u. 2—5 óráig.
Vasárnap 12—2 óráig.

Április 17-tól 24-ig
Művészfilmnél.

Április 25-től május 1-ig
Nordisknál

HATSCHEK ÉS FARKAS
optikai, fényképészeti és
kinematográfiai szaküzlet,
Budapest, IV, Károly-körut 26

Mozgófényképszinházak teljes berendezése.
Állandó nagy raktár az összes mozicikkekben
Telefon: 142—78.

ROHRMANN JÁNOS
mechanikai és elektrotechnikai gyára.
BUDAPEST,
VII, SAJÓ-U. 5/A

Mozgófénykép-szinházak gépezeteinek javitása valamint a hozzávaló felszerelési tárgyak készitése

ELEKTROMÓTOR, DINAMÓ SPECIALISTA
OLEAR FERENC
BPEST, IV, MOLNÁR-U. 3.
TELEFON: JÓZSEF 17—21.

Schilling Gyula
preciziós és kinomechanikai mühely
Hatós. engedélyezett villanyszerelő,
Budapest, VII, Miksa-u. 5
Elvállalja minden rendszerü vetitőgép és lámpák javitását, mozgófényképszinházak teljes technikai berendezését. Villamvilágitási és erőátviteli szerelések és javitások.

Kiadótulajdonos: „Mozihét" lapvállalat. A Thália müintézet kő- és könyvnyomda r.-t. nyomása, Budapest, V., Csáky-u. 12

Április 18-án jelenik meg
a
ROYAL-APOLLO és OMNIÁ-ban
egyidejüleg

A HERMELINES HÖLGY

CARLO BERTOLAZZI „Gibigiana" cimü
regénye fiimen, 4 felv. A főszerepben:

MADELAINE DUPUIS
(AMBROSIO-FILM)

16 éven aluliaknak is alkalmas

Legközelebbi megjelenéseink:

LA COURSE AUX MILLIONS

(VITAGRAPH-FILM)
Amerikai kalandortörténet 3 részben, 24 felv.
A CINABAR és a FARKASOK ORSZÁGA
főszereplőivel

Zigoto, Bigorno és Fridolin-
burleszkek

ELŐJEGYZÉSEKET ELFOGAD:

Oberländer filmkereskedelmi és kölcsönző részvénytársaság

Sürgönycim: Hermakinema **Budapest, VIII., Rákóczi-ut 57 b.** Telefon: József 30—28

PROJECTOGRAPH

STANDARD-RENDSZERŰ

MESSTER ÉS
ERNEMANN

VETITŐGÉPEK

LEGJUTÁNYOSABB ÁRON

A legtökéletesebben felszerelt javitómühely. | Minden javitást 24 óra alatt elvégezünk.

Mindennemü vetitőgép alkatrész állandóan raktáron van!

Telefonszamok:
JÓZSEF 22-01,
JÓZSEF 22-02.

Sürgönycim
PROJECTOGRAPH

PROJECTOGRAPH
MOZGÓFÉNYKÉP ÉS GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.
BUDAPEST, VIII. KER., RÁKÓCZI-UT 59.

Thália
műintézet r.t.

EGYETEMI KÖNYVTÁR
FOLYÓIRATOK
SZEGED